

CALEA MÂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Restaurarea omului în demnitatea de fiu al lui Dumnezeu după har. Sensul bucuriei în perioada Penticostarului

Perioada Penticostarului este prin excelență perioada bucuriei, iar această bucurie izvorăște în mod paradoxal din mormântul gol al lui Hristos. Cu alte cuvinte, golul mormântului înseamnă absența morții și afirmarea vieții. Această realitate naște bucuria, dar nu orice bucurie, ci bucuria veșnică. Slujbele din perioada Penticostarului cuprind dimensiunea plină de bucurie a vieții, care se întinde de la lumea îngerilor la cea a oamenilor, și până în cele de dedesubt ale pământului.

În perioada Penticostarului slujbele sunt mult mai scurte ca rânduială și pentru a atrage atenția asupra veșniciei lui Dumnezeu care se face ca o singură zi, sau poate ca o singură clipă, clipă care însă nu se mai sfârșește. Slujba, de multe ori redusă doar la Canonul Învierii, dacă este cazul să ne referim la Utreniile Săptămânii Luminate, sau la rânduiala Ceasurilor Paștilor, cum se săvârșesc acestea iarăși în această săptămână, tot după o rânduială redusă, care ține loc pentru întreg ciclul celor Șapte Laude, sunt chip al zilei celei neînserate ale Împărăției lui Dumnezeu, în care veșnicia se face asemeni unei clipe fără sfârșit. Tocmai de aceea, rânduielele slujbelor Săptămânii Luminate nu au Otpustul mic (Pentru rugăciunile...), desemnând prin aceasta faptul că ele au început aici, dar sfârșitul lor se face în cer, în Împărăția veșnicelor bunătăți. Slujbele sunt mai scurte și pentru a face loc bucuriei care se manifestă și în celelalte laturi ale vieții trupești, dacă avem în vedere bucuria care predomină și în agapele pascale sau mesele frățești care urmează slujbelor, în special privegherii din noaptea Sfințelor Paști.

Pe de altă parte, dacă este să ne referim la repetițiile care intervin în cuprinsul slujbelor din perioada Penticostarului, poate că cea mai evidentă dintre acestea

este repetarea rânduielei Ceasurilor Paștilor în cursul unei zile liturgice, pentru fiecare dintre cele Șapte Laude. Rânduiala aceasta are în centrul ei bucuria Învierii Mântuitorului, cuprinzând *Troparul Învierii*, *Ipacoiul*, *Condacul*, *Învierea lui Hristos...*, adică elementele principale ale Utreniei din noaptea Sfintei Învieri. Repetarea acestei slujbe de mai multe ori într-o zi accentuează pe de o parte bucuria Învierii Domnului ca început al vieții celei noi din Împărăția lui Dumnezeu, iar pe de altă parte coboară în mod repetat fărâme din bucuria aceste Împărății în spațiul și timpul lumii de acum.

Astfel, Penticostarul deschide către om zările veșniciei, dăruindu-I acestuia Împărăția care „deja a venit, deși nu în chip deplin”, Împărăție pe care omul o poate gusta într-o clipă, în slujbă.

În perioada Penticostarului sunt interzise îngenuncherile, prosternările și metaniile atât în biserică cât și în casele credincioșilor sau în chiliile monahilor, deoarece aceasta este o perioadă a bucuriei și a ridicării din starea de păcătoșenie. Proprie numai omului, starea în picioare descoperă locul și rolul omului în creație: preot și împărat al universului văzut. Stând în picioare, omul poate privi cerul, adică poate contempla și uni simbolic, cerul cu pământul.

Starea în picioare și rugăciunea cu fața către Răsărit sunt condițiile principale ale poziției creștine a rugăciunii, căci prin Învierea lui Hristos omul a fost ridicat din păcat și moarte, așteptând de acum reînnoirea Sa întru slavă. Canoanele și tradiția bisericească opresc plecarea genunchilor în intervalul dintre Paști și Cincizecime, nu numai pentru a prăznui și „trupește” Învierea Domnului, ci și pentru a evidenția restabilirea stării primare a naturii umane, precum și înălțarea minții, a cugetului, către veșnicie.

Din sumar

- ◆ Părintele Arhid. Iustin Ciumpilă a trecut la viața cea veșnică
pagina 4, Prot. Nicolae M. Tang
- ◆ Ajutorul oferit de Patriarhia Română de la începutul crizei de sănătate
pagina 5

Continuare în pagina 5

Pr. Lucian FARCAȘIU

PREDICA

Femeile mironosițe și femeile creștine!

Duminica a III-a după Paști – (A Femeilor Mironosițe)

„Și venind Iosif cel din Arimateea, sftetnic ales, care aștepta și el împărăția lui Dumnezeu, și, îndrăznind, a intrat la Pilat și a cerut trupul lui Iisus. Iar Pilat s-a mirat că a și murit și, chemând pe sutaș, l-a întrebat dacă a murit de mult. Și aflând de la sutaș, a dăruit lui Iosif trupul. Și Iosif, cumpărând giulgiu și coborându-L de pe cruce, L-a înfășurat în giulgiu și L-a pus într-un mormânt care era săpat în stâncă, și a prăvălit o piatră la ușa mormântului. Iar Maria Magdalena și Maria, mama lui Iosif, priveau unde L-au pus. Și după ce a trecut ziua sâmbetei, Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov, și Salomeea au cumpărat miresme, ca să vină să-L ungă. Și dis-de-dimineată, în prima zi a săptămânii (Duminică), pe când răsărea soarele, au venit la mormânt. Și ziceau între ele: Cine ne va prăvăli nouă piatra de la ușa mormântului? Dar, ridicându-și ochii, au văzut că piatra fusese răsturnată; căci era foarte mare. Și, intrând în mormânt, au văzut un tânăr șezând în partea dreaptă, îmbrăcat în veșmânt alb, și s-au spăimântat. Iar el le-a zis: Nu vă înpăimântați! Căutați pe Iisus Nazarineanul, Cel răstignit? A înviat! Nu este aici. Iată locul unde L-au pus. Dar mergeți și spuneți ucenicilor Lui și lui Petru că va merge în Galileea, mai înainte de voi; acolo îl veți vedea, după cum v-a spus. Și ieșind, au fugit de la mormânt, că erau cuprinse de frică și de uimire, și nimănui nimic n-au spus, căci se temeau.” (Marcu 15, 43-47; 16, 1-8)

Biserica a rânduit ca pericopele evanghelice care se citesc în Duminicile dintre Paști și Rusalii să ne amintească, în primul rând, de martorii Învierii. În rândul acestora – pe lângă Sfinții Apostoli – au intrat și câteva femei mironosițe, a căror pomenire o facem în Duminica aceasta.

Pericopa evanghelică citită la Sfânta Liturghie ne aduce înaintea purtarea plină de devotament a sfințelor femei care au slujit pe Domnul atât înainte, cât și după moartea și învierea Sa. Sfântul Evanghelist Marcu ne relatează că „în ziua cea dintâi a săptămânii”, deci Duminica, după rânduiala iudeilor, dis-de-dimineată, pe când răsărea soarele (Marcu 16, 1), câteva femei au plecat spre mormânt ca să ungă cu miruri sau cu miresme trupul lui Iisus, fapt pentru care s-au și numit purtătoare de mir sau mironosițe, fapt care a determinat ca această Duminică, în care facem pomenirea lor, să primească numele de „a Mironosițelor”. Sfântul Evanghelist Marcu menționează trei nume de astfel de femei: Maria Magdalena, Maria lui Cleopa – mama lui Iacov, și Salomeea, soția lui Zevedeu și mama celor doi frați, Iacov și Ioan. În schimb, în Evanghelia scrisă de Sfântul Evanghelist Luca aflăm că mai erau și alte femei, care au fost de față în momentele tragice ale răstignirii, morții și îngropării Domnului și care

după ziua sâmbetei, în prima zi a săptămânii, deci Duminica, foarte de dimineată, au venit la mormânt cu miresmele pe care le pregătiseră (Luca 23, 55-56 și 24, 1-10). Acestea erau: Ioana, Suzana, precum și Maria și Marta, surorile lui Lazăr.

Spre surprinderea lor aveau să vadă că piatra de la ușa mormântului a fost răsturnată și, au văzut un înger care le-a adus vestea biruinței vieții asupra morții, vestea că „Iisus Nazarineanul cel răstignit a înviat!”. Și tot îngerul le-a dat porunca de a duce Apostolilor vestea cea mare a Învierii Domnului (Marcu 16, 6-7). Dar pe când mergeau ele să ducă această veste ucenicilor, le-a întâmpinat însuși Iisus zicându-le: „Bucurați-vă! Iar ele apropiindu-se, au cuprins picioarele Lui și I s-au închinat!”. Apoi le-a zis: „Duceți-vă și vestiți fraților Mei să meargă în Galileea și acolo Mă vor vedea” (Matei, 28, 9-10 și Marcu 16, 9).

Dumnezeu le-a binecuvântat pe femeile mironosițe cu o răsplată întreită: – de a fi aflat cele dintâi despre Înviere, – de a fi văzut cele dintâi pe Iisus Cel Înviat și – de a fi dus cele dintâi vestea cea mare ucenicilor Săi. Așa după cum femeia auzise osânda rostită de Dumnezeu – după căderea în păcat –, tot femeia va auzi cea dintâi vestea cea mare a izbăvirii din morți, prin Iisus Hristos Cel Înviat. Prin aceasta, Mântuitorul a ridicat femeia

din starea de inferioritate și a reabilitat-o ca soție și ca mamă. Privind retrospectiv, istoricii bisericii au desprins constatarea că și marii părinți și dascăli ai Bisericii își datorează, în cea mai mare măsură, evlavia și formația religioasă-morală mamelor lor, care au fost exemple vii de credință și de trăire a învățaturii creștine. Să ne gândim la Antuza, mama Sfântului Ioan Gură de Aur, la Monica, mama Fericitului Augustin, care s-a rugat timp de 18 ani pentru reînțoarcerea fiului ei la Hristos, să ne amintim de Nona, mama Sfântului Grigorie Teologul, de Emilia, mama Sfântului Vasile cel Mare, de împărăteasa Elena, femeie și mamă creștină, care a sfătuit pe fiul ei, împăratul Constantin cel Mare, să dea libertate credinței creștine în Imperiul roman și a dispus să se caute crucea pe care a fost răstignit Mântuitorul în Ierusalim. Prin urmare, avem nenumărate dovezi asupra faptului că exemplul femeilor mironosițe a fost urmat de un număr mare de femei, care au contribuit la întărirea vieții de familie, la creșterea copiilor lor în duhul Evangheliei, la întărirea dragostei dintre oameni și la schimbarea climatului spiritual al vremii lor. Acestea le pot fi alăturate exemple de femei virtuozitate din trecutul poporului nostru: atâtea soții de voievozi români care au ctitorit – biserici și mănăstiri; atâtea călugărițe din mănăstirile noastre, care au trăit în muncă și rugăciune pentru semenii lor; atâtea soții de preoți, care au fost exemple de viață familială și atâtea femei creștine, care au contribuit, prin munca lor, la prosperarea țării iar când a fost nevoie, și-au dat viața pentru apărarea ei.

Cunoscând aceste exemple, din timpul apostolic, din veacurile patristice și din trecutul poporului nostru, este și firesc să ne punem întrebarea: ce așteaptă Hristos de la femeia creștină de azi, care este menirea ei în lumea în care trăim, cum poate deveni ea o bine-vestitoare a Învierii Lui?

Femeii îi este rezervat un altar, în care nimeni și nimic în lume nu o poate înlocui. Acesta este altarul familiei, în care își poate pune în valoare adevărata ei menire în lume, ca soție și mai ales ca mamă. Femeia este, în primul rând, **soție**. Ea a fost făcută de Dumnezeu ca să-i fie de ajutor soțului (Facere 2, 18). Adevărata femeie creștină știe să întemeieze o căsnicie durabilă, care să fie asemenea cetății despre care vorbea Mântuitorul că nu este clădită pe nisip, ci pe piatră, încât orice încercări și neazuri ar surveni în viață, ele vor putea fi ușor înlăturate. Ea nu descurajează niciodată, știe să rabde, merge mereu

înaintea alături de soțul ei și la bucurii și la neazuri, însoțindu-l până la mormânt. În al doilea rând, femeia este **mamă**. Ea poate fi numită, pe drept cuvânt, mama neamului omenesc, pentru că numai datorită ei se perpetuează ființa umană: ea dă viață din viața ei, aduce în lume o ființă nouă, după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Prin aceasta, ea dovedește că este absolut necesară omenirii. S-a spus, fără exagerare, că în această slujire a ei este „împreună-lucrătoare cu Dumnezeu”. Ea hrănește pruncul, de la ea învață primul zâmbet și primul cuvânt, acela de mamă. Ea sădește și dezvoltă în copil respectul față de semeni, conturându-i personalitatea și formând omul de mâine.

Pentru noi creștinii, mama este și **primul dascăl și preot al copilului ei**. Ea este cea care-l învață să facă semnul sfinte cruci, primul însoțitor al copilului la biserică și apoi în fața Sfântului Altar, pentru a primi acolo Trupul și Sângele Domnului în Sfânta Împărtășanie. La altarul unei familii creștine, mama îndeplinește rolul mironosițelor din Evanghelia de azi, având grijă să nu se stingă niciodată flacăra credinței, a nădejzii și a dragostei față de Dumnezeu și de oameni.

Muncind alături de soțul ei, ajutându-se și iertându-se reciproc, crescându-și copiii în frică de Dumnezeu și dragoste de oameni, femeia de azi va avea satisfacția muncii împlinite. O astfel de femeie știe să intre dimineața în biserică, știe că trebuie să se spovedească și să se împărtășească, știe să-și ducă copiii sau nepoții de mână înaintea lui Hristos, știe să se roage pentru soțul ei, pentru dușmanii lor și pentru toate celelalte.

Urmând exemplul Maicii Domnului, al femeilor mironosițe, al femeilor virtuozitate din trecutul Bisericii și al neamului nostru, femeia de azi și de totdeauna va fi mereu un binevestitor al Învierii Lui Hristos și al învățaturii Sale, un apostol al dragostei și al păcii între oameni. Ea va aduce tuturor celor dragi și deopotrivă tuturor semenilor săi, mesajul plin de nădejde, de credință și de dragoste, descoperit în cuvintele Mântuitorului, adresat femeilor mironosițe: „Bucurați-vă și nu vă temeți!” (Matei 28, 9), pe care îl va insufla pentru toți copiii, izvorâți din iubirea proprie și deopotrivă din dragostea lui Dumnezeu. În acest fel, femeia creștină, se dovedește a fi vrednică de cinstire atât de către Dumnezeu cât mai ales de semenul, soțul sau fiul său. Amin.

Părintele Arhid. Iustin Ciumpilă a trecut la viața cea veșnică

Am aflat cu profundă întristare despre trecerea la cele veșnice, în ziua de sâmbătă, 25 aprilie, în Săptămâna Luminată, a Părintelui Arhidiacon Iustin Ciumpilă, fost slujitor devotat al Catedralei Vechi din Arad.

Părintele a fost înmormântat duminică, 26 aprilie, în Cimitirul Pomenirea din Arad, fără participarea familiei și a credincioșilor.

La acest moment de încercare pentru întreaga familie a părintelui, Ierarhii, împreună cu clerul și cu credincioșii din cuprinsul Arhiepiscopiei Aradului, ne rugăm pentru iertarea și veșnica odihnă a sufletului său, acolo unde toți dreptii se odihnesc, iar pe cei rămași Domnul milei să îi mângâie și să îi întărească cu Harul Său.

Părintele arhidiacon Iustin Ciumpilă s-a născut la data de 21 iulie 1946, în comuna Grăniceri, județul Arad, din părinții Traian și Alexandra. Urmează școala primară și elementară în comuna natală. Între anii 1961-1966 frecventează cursurile Seminarului Teologic din Caransebeș. În toamna anului 1966 este admis la Institutul Teologic de Grad Universitar din Sibiu, pe care îl absolvă în anul 1970. Cu data de 10 octombrie 1972 este angajat ca și cântăreț bisericesc la Parohia Arad-Centru. În vara anului 1975 se căsătorește cu profesoara Simea Victoria-Livia-Elena, după care este hirotonit diacon. Începând cu 1 ianuarie 1977 este angajat diacon la Parohia Arad-Centru. Pe lângă slujirea de diacon i se încredințează

și secretariatul parohiei. Este ridicat la treapta de arhidiacon de către Înaltpreasfințitul Timotei, Arhiepiscopul Aradului. Se pensionează pentru limită de vârstă în anul 2014.

Veșnică să-i fie pomenirea din neam în neam!

Prot. Nicolae M. TANG

Ascultarea este fundamentul calităților omului

Familia este și ea o mica comunitate a lui Hristos și, după lege, la fel, se bazează pe ascultare – a soției față de soț și a copiilor față de părinți. „Copii, ascultați pe părinții voștri în Domnul” (Efeseni 6, 1), spune Apostolul Pavel, punând astfel această poruncă drept prima și cea mai importantă pentru copii. Iată de ce ascultarea este împărăteasa virtuților unui copil și, dăinuind în el, vor lua apoi naștere și celelalte virtuți duhovnicești. De aici, prima grijă a părinților în formarea caracterului copilului constă în sădirea ascultării și tăierea vocii proprii. Este important ca părinții să se îngrijească de acest lucru încă din pruncie, atunci când în copil se trezește conștiința când neghina duhovnicească abia începe să răsară.

Un proverb spune „Obișnuința este o a doua natură”. În procesul educației copiilor această lege psihologică îi va ajuta pe părinții care lucrează cu abnegație cu copilul și va mări nenorocirile părinților care caută să-și satisfacă viața personală, lăsându-și copiii în grija dădacelor. În acest sens se înscriu cuvintele evanghelice: „Căci tot celui ce are i se va da și-i va prisosi, iar de la cel care n-are și ce i se pare că are i se va lua”. (Matei 25, 29).

În privința ascultării, familia ortodoxă trebuie să stea ferm pe poziția poruncilor evanghelice.

(Nikolai Evgrafovich Pestov, *Cum să ne creștem copiii: calea spre desăvârșita bucurie*, Editura Sophia, București, 2005, p. 136, 139)

Ajutorul oferit de Patriarhia Română de la începutul crizei de sănătate

Patriarhia Română anunță că valoarea totală a măsurilor de sprijin oferite de eparhiile Bisericii Ortodoxe Române de la începutul crizei de sănătate Covid-19 și până la data de 27 aprilie se ridică la 14.876.474 lei (3.080.015 euro).

Patriarhia Română continuă ampla acțiune caritabilă dedicată celor afectați de pandemie, oferind ajutor concret și diversificat la nivel de parohii și eparhii, în mod special persoanelor vârstnice și sărace, bolnave sau cu dizabilități, celor aflați temporar în izolare sau în carantină.

În aceste zile luminate de bucuria Învierii lui Hristos, dar și de bucuria regăsirii creștinilor ortodocși în comuniune și solidaritate prin sprijinirea concretă a oamenilor afectați sever de pandemia actuală, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel le mulțumește ierarhilor, preoților, diaconilor și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române care au răspuns îndemnului de a ajuta pe cei aflați în dificultate.

Patriarhia Română îi îndeamnă pe slujitorii sfințelor altare să continue acțiunile caritabile dedicate celor afectați de pandemie și să ofere în continuare ajutor la nivel de parohii și eparhii.

Rezultatul ajutorului concret oferit până în prezent la nivelul întregii Patriarhii reflectă realismul creștin, solidaritatea și generozitatea clerului și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române, care rămâne instituția cea mai eficient implicată în sfera social-filantropică din România.

Ne rugăm Domnului Hristos Cel înviat să trecem cât mai curând peste starea actuală de pandemie.

(Biroul de Presă al Patriarhiei Române)

EDITORIAL

Restaurarea omului în demnitatea de fiu al lui Dumnezeu după har. Sensul bucuriei în perioada Penticostarului

Urmare din pagina 1

Tocmai în sensul acesta, canonul 20 al Sinodului I Ecumenic (325) oprește îngenunchierea în unele zile: „Deoarece sunt unii care își pleacă genunchii Duminică și în zilele Cincizecimii pentru ca toate să se păzească în același fel în parohie, Sfântului Sinod, i s-a părut ca rugăciunile să fie aduse lui Dumnezeu, stând în picioare” (Arhid. Prof. Dr. Ioan N. Floca, *Canoanele Bisericii Ortodoxe. Note și comentarii*, Sibiu, 1993, p. 64).

Referitor la faptul că în perioada Cincizecimii nu se fac metanii, Sfântul Vasile cel Mare în tratatul *Despre Sfântul Duh* explică această poziție verticală ca fiind reamintirea vieții celei fără de sfârșit și purtarea de grijă pentru viața cea viitoare: „Facem rugăciuni stând în picioare ... nu numai pentru a ne reaminti prin această poziție, în ziua Învierii de harul ce ni s-a dat, ci și pentru că această zi pare să fie chipul veacului viitor. Prin urmare, Biserica își învață fiii să se roage în această zi stând în picioare, pentru ca prin continua reamintire a vieții celei fără de sfârșit, să nu neglijeze merindele în vederea mutării (la altă viață)”. Această viață viitoare este simbolizată în accepțiunea Sfântului Vasile cel Mare întregii perioade a Penticostarului: „Viața viitoare,

despre care credem că va avea loc în veacul viitor, este simbolizată de toată Cincizecimea... În această perioadă să facem rugăciuni stând în picioare, pentru ca să ne ridicăm cu mintea de la cele prezente la cele viitoare” (Sfântul Vasile cel Mare, *Despre Sfântul Duh*, în *Scrieri* – partea a treia, în col. „Părinți și Scriitori Bisericești”, vol. 12, trad. Constantin Cornițescu și Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1988, p. 57). Faptul că nu îngenunchem și nu facem metanii în această perioadă, este un simbol al Învierii prin care noi am fost eliberați prin harul lui Hristos de păcate.

Ideea care stă la baza interzicerii îngenunchierii în perioada Penticostarului, este aceea că „unitatea dintre trup și suflet este de așa natură încât atitudinea trupului trebuie să fie în acord cu atitudinea interioară cerută de fiecare perioadă liturgică” (Ierom. Gabriel Bunge, *Practica rugăciunii personale după tradiția Sfinților Părinți*, Editura Deisis, Sibiu, 1996, p. 172).

În concluzie, perioada Penticostarului, ca timp al bucuriei, cere șederea credinciosului într-o poziție verticală, în poziția omului restaurat de Hristos, prin Sfânta Sa Înviere.

STIRI

Slujire Arhierescă în Duminica Sf. Ap. Toma, la Catedrala Veche din Arad

Există în tipicul bisericesc obișnuința de a număra Duminicile, zicând că ne aflăm, de exemplu, în „Duminica a treia din Postul Paștelui”, „Duminica a doua după Paști” sau „Duminica a X-a după Rusalii”.

Astăzi chiar este Duminica a doua după Paști, cunoscută ca fiind Duminica Sfântului Apostol Toma. Dar noi mai numărăm ceva. Numărăm Liturghii. Sfințele Liturghii săvârșite dincolo de afișele cu „intrarea oprită”. A zecea, astăzi, după calendar.

Citind și recitind Evanghelia acestei zile ne pare a vorbi despre învolburatele trăiri din timpul acestei pandemii.

În Sfânta Liturghie a Duminicii trecute, trecând de bariera „intrărilor oprite”, „Pace vouă!” a spus Hristos Cel Înviat Slujitorilor Sfintelor Altare, iar ei, cu bucurie spusu-ne-au nouă „Am văzut pe Domnul!”.

Noi, neliniștiți de neputința de a fi martori direcți, răspuns-am îndoielnic: „Dacă nu voi vedea în mâinile Lui semnul cuielor, și dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, și dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede”.

Astăzi, „după opt zile” Slujitorii Lui aflați din nou dincolo de ”opritele treceri”, în Sfântă Liturghie. Însă Iisus, trecând prin ușile ferecate de îndoială ale sufletelor noastre ne zice: „Adu degetul tău încoace și vezi mâinile Mele, și adu mâna ta și o pune în coasta Mea, și nu fi necredincios, ci credincios!”.

Despre Duminica Sfântului Apostol Toma și despre drumul de la îndoială la credință a vorbit și Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul în cuvântul de învățătură rostit în Catedrala Veche din Cetatea Aradului, unde, împreună cu un sobor de preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta Liturghie.

Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, Purtătorul de biruință prin dragoste și credință

Negura vremurilor, biruită de Lumina coborâtă nu mai departe de sâmbăta trecută din Ierusalimul cel Ceresc spre bucuria celui pământesc își cunoaște astăzi din nou înfrângerea în fața modelului de dragoste și mărturisire ce ne este așezat înaintea sufletului și a minții: Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, Purtătorul de biruință.

Adevărată lucrare a darului, doctor fără de plată al bolnavilor, purtătorul de biruință Sfântul Mare Mucenic Gheorghe este cel prin care credința s-a înălțat, rățacirea s-a stricat, adevărul s-a arătat, iar minciuna s-a înfruntat, rămânând peste veacuri grabnic ajutor în primejdii tuturor celor care îi cer ajutorul.

În vremuri de încercare a răbdării, responsabilității și ascultării aflându-ne astăzi, putem găsi ca fiind această vreme una a mântuirii, asemeni Sfântului Gheorghe în vremea prigonirilor la care Dioclețian îi supunea pe creștini. Departe fizic, dar aproape în rugăciunea Sfințelor Liturghii fiind, putem astăzi găsi în cel a cărui

lumină ține mulțime de candelă aprinse prin exemplul său, puterea necesară pentru a birui balaurul interior cu ale sale șapte capete: mândria, iubirea de argint, lăcomia, desfrânarea, mânia, invidia și lenea, pentru ca mai apoi să fim demni purtători și mărturisitori ai Luminii pe care tocmai am primit-o.

Despre sărbătoarea de astăzi, despre biruința prin credință și dragoste, ne-a vorbit Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Aradului, transmițând „La mulți și binecuvântați ani, cu dragoste, credință și biruință, celor care poartă numele Sfântului M. Mc. Gheorghe!”.

Înarmându-ne, așadar, cu credință și dragoste din timpul acestei sărbători, putem nădăjdui ca în tihna celei de mâine să ne aflăm Izvorul Tămăduirii și astfel să îndrăznim a tinde spre rugăciunea din temniță a Sfântului Mare Mucenic Gheorghe: ”Minunată fă, Doamne, mila Ta spre mine, îndreptează pașii mei spre mărturisirea Ta și săvârșește alergarea mea întru credința Ta; că întru toți să se preamărească numele Tău cel Preasfânt!”.

Și cum ar putea România să nu iasă biruitoare din această grea încercare, având, conform statisticilor, peste 900.000 de purtători ai numelui celui ”purtător de biruință”? Candelele să fie numai aprinse!

Izvorul Tămăduirii sărbătorit la Mănăstirea Arad-Gai

STIRI

În prima vineri după Sfintele Paști, în Săptămâna Luminată, Biserica Ortodoxă a rânduit prăznuirea Izvorului Tămăduirii, sărbătoare închinată Maicii Domnului menită a sublinia rolul avut de Fecioara Maria în lucrarea de mântuire a neamului omenesc. Ne amintește această sărbătoare de o minune săvârșită de Maica Luminii la un izvor din Constantinopol.

„Nu este nevoie să te ostenești, căci apa este aproape! Pătrunde, Leone, mai adânc în această pădure și luând cu mâinile apa tulbure potolește setea orbului și apoi unge cu ea ochii lui cei întunecați”

Tânărul Leon, viitorul împărat Leon cel Mare, avea să audă aceste cuvinte în timpul unei plimbări în pădure, unde întâlnise un orb care l-a rugat să îi dea apă și să-l ducă spre cetate, iar cea care i se adresase era chiar Maica Domnului.

Leon a plecat urechea la cererea orbului, a primit îndemnul Maicii Domnului și dându-le ascultare în sensul plinirii lor a devenit parte a acestei minuni care a străbătut veacuri de viață, făcând ca și noi să ne potolim setea de Dumnezeu prin odihna în această sărbătoare a tămăduirii, iar ochii noștri orbiți de prea multe griji lumești să poată vedea Lumina pe care

tocmai am primit-o în Noaptea Învierii. Aflat astăzi la Mănăstirea Gai din Cetatea Aradului, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul a vorbit despre însemnătatea acestei sărbători, dublată în bucurie și recunoștință față de darurile lui Dumnezeu pentru noi, prin împlinirea a 400 de ani de la nașterea ocrotitorului Arhiepiscopiei Aradului, Sfântul Ierarh Sava Brancovici.

Dincolo de încercările vremurilor provocate de pandemie, trăim o perioadă plină de lumină. Tocmai de aceea, așezați și statorniciți în Lumina și bucuria acestei sărbători, nădăjduind în milostivirea Maicii Domnului.

Restabilirea rolului femeii

Astăzi viața femeii creștine, mai ales a unei femei care are o lucrare în Biserică, într-o parohie sau în lume în general, este în centrul atenției mult mai mult decât în trecut, făcând și obiectul mai multor speculații. Din pricina unor concepții stereotipe și eronate, pentru unii oameni este greu de acceptat ierarhia tradițională a familiei, în care soțul este cap. Aceștia consideră că dacă soțul este cap, este în mod obligatoriu un tiran, un despot, care își privește soția ca pe o sclavă și îi bate pe ai săi în fiecare sâmbătă, în scopuri „educative”, iar soția este o ființă călcată în picioare, cenușie, fără drept la cuvânt.

Această concepție nu are nici o legătură cu viziunea creștină asupra familiei.

Într-adevăr, înainte de venirea lui Hristos, femeia se afla în Orient în poziția de slujitoare a soțului, însă creștinismul a schimbat pe deplin viziunea lumii antice asupra rolului femeii. Atunci când prima pereche conjugală a fost izgonită din grădina Raiului, din cauza neascultării față de Dumnezeu, Domnul i-a spus Evei cuvintele următoare: „În dureri vei naște prunci;

atrăsă vei fi către bărbatul tău și el te va stăpâni” (Facere 3, 16).

Lopuhin dă acestui pasaj din Sfânta Scriptură următoarea explicație: „Avem de-a face cu o nouă trăsătură a relației dintre soț și soție, care stabilește deplina dominație a celui dintâi asupra celei din urmă”. Și înainte soția avea statutul de ajutoare a soțului, adică poziția ei era dependentă, subordonată, dar acum, „după ce prima soție și-a dovedit incapacitatea de a se folosi corect de libertate, Dumnezeu, printr-o lege expresă, a pus activitatea ei sub controlul suprem al soțului. Cea mai bună ilustrație a acestui fapt este întreaga istorie a lumii antice precreștine, mai ales a Orientului antic, cu situația umilă, de roabă, pe care o ocupa atunci femeia. Numai în creștinism – religia răscumpărării – soției îi sunt înapoiate drepturile pierdute în urma căderii (Galateni 3, 28; Efeseni 5, 25)”.

(Pr. Pavel Gumerov, *Conflictelor familiale: prevenire și rezolvare*, Editura Sophia, București, 2013, p. 80)

Dragostea creștinilor și Parusia (II)

Domnul Hristos nu a dorit să descopere exact timpul venirii sfârșitului lumii. (Matei 24, 36; F. Ap. 1, 7). Așadar să nu dăm crezare nici unei proorocii sau anumitor vorbe. Ele pot fi invenții sau descoperiri mincinoase. (II Tes. 2).

Semnele care vor preceda sfârșitul lumii sunt: lepădarea de credință (apostazia), rătăcirea dragostei creștine, apariția „omului nelegiuit” sau „a fiului pierzării” care se va substitui lui Dumnezeu și va încerca să se așeze în Biserica creștină, dar momentan îl reține o piedică, până când Dumnezeu decide. Când cel rău va veni, va face multe minuni mincinoase și îi va înșela pe mulți slabi în credință, motiv pentru care Dumnezeu îi va pedepsi. La scurt timp după apariția lui Antihrist va apare și Iisus Hristos și îl va birui. Antihristul va lucra printr-o puternică personalitate religioasă și va înșela pe mulți. Lucrarea Antihristului va fi diametral opusă lucrării Domnului Iisus Hristos. El dorește să fie adorat în locul lui Dumnezeu și de aceea va face război adevăratei religii, va dori să fie adorat asemănător ca oarecând Nabucodonosor când a dorit să extermină toți zeii popoarelor, pentru a fi el singur numit Dumnezeu. (Daniel 11, 36-37; Iudita 3, 8), Antihristul va merge până acolo încât dorește să fie așezat în templul lui Dumnezeu, dându-se pe sine însuși Dumnezeu. Va face miracole diabolice pentru că este întruchiparea satanei. Azi cine dorește să cucerească Biserica? Cine amenință Biserica lui Hristos și dorește crucea jos? Cine duce prigoană împotriva creștinilor, chiar și dacă ei poartă doar numele de creștini sau îi slujesc lui Dumnezeu? Este chiar foarte limpede, cei care nu îi iubesc pe creștini, cei care nu îl iubesc pe Dumnezeu, cei care nu îl iubesc pe Hristos, pe aceștia putem să-i numim chiar antihriști.

Așadar după Sfântul Apostol Pavel nu va veni din rândul evreilor. El va veni când răul își va atinge apogeul, când așa cum Mântuitorul Însuși a prevestit: când credința și dragostea între oameni se vor împuțina: „Când va veni Fiul Omului va găsi, oare credință pe pământ?” (Luca 18, 8, comp. Matei 24, 11-14).

În consecință creștinii sunt cei care prin faptele lor vor grăbi sau întârzia când va veni sfârșitul acestei lumii, dacă ei sunt buni sau răi, dacă sunt ipocriți sau adevărați creștini se va vedea în vremurile care vor urma. De aceea pocăiți-va sincer, ca să nu vină sfârșitul acestei lumii, pline de păcat și să fim nepregătiți! Când oamenii vor dori doar bogățiile lumii și plăcerile ei și nu își vor mai căuta plăcerea în Domnul, și nu îl vor mai adora pe Dumnezeu și când nici nu se vor mai teme de Dumnezeu, lumea nu va avea pentru ce să mai existe, atunci sfârșitul bate la ușă pentru a aduce un nou început. „Și am văzut cer nou și pământ nou. Căci cerul cel dintâi și pământul cel dintâi au trecut; și marea nu mai este.” (Apocalipsa 21, 1).

De oameni depinde cât Dumnezeu va mai ține această lume sau nu!

Prin urmare Antihristul nu se va așeza după unii exegeți într-un templu din Ierusalim, ci într-o biserică consacrată adevăratului Dumnezeu. Antihristul se va așeza în templul lui Dumnezeu, fie în proprie persoană, fie prin efigia sa (chipul său), icoană, poză, tablou, care va fi așezată pe altar sau în biserică. Prin urmare porunca decalogului este foarte bună: „Domnului Dumnezeu să te închini și numai Lui să-i slujești.” și sunt foarte clare: „să nu îți faci chip cioplit a nici unui lucru din câte sunt în cer, pe pământ sau în ape, să nu te închini lor, nici să le slujești, că Eu Domnul Dumnezeu sunt un Dumnezeu gelos, care pedepsesc pe copii pentru vina părinților ce Mă urăsc pe Mine, până la al treilea și al patrulea neam, și Mă milostivesc până la al miilea neam către

cei ce Mă iubesc și păzesc poruncile Mele” (Ieșire 20, 4-6). De asemenea: „Ci iată porunca pe care le-am dat-o: Să ascultați glasul Meu și Eu voi fi Dumnezeul vostru, iar voi Îmi veți fi poporul Meu, și să umblați pe toată calea pe care vă poruncesc Eu, ca să vă fie bine.” (Ieremia 7, 23). Iar adevărații creștini nu vor mai avea decât locurile din pădure sau pustietate datorită persecuțiilor pornite de Anticrist.

Dar mai întâi trebuie propovăduită Evanghelia la toate popoarele (Matei 24, 14; Marcu 13,10; Romani 10,18), după care va veni sfârșitul.

Ce poate să-l mai împiedice pe Anticrist să vină? Desigur poate fi și legislația statelor, care impune o anumită ordine morală, disciplină în societate, care acționează împotriva răului, legislație care a fost bună încă din timpul Imperiului Roman, dar când ea, se schimbă, când se cere căsătorii între doi bărbați și între două femei, totul se dărâmă și ne apropiem de sfârșitul acestei lumi, cu pași repezi. De aceea creștinii trebuie să lupte pentru o legislație după voia lui Dumnezeu.

Ce mai poate împiedica apariția Anticristului?

Poate fi Arhanghelul Mihail care este considerat ocrotitorul lumii și care, îl împiedică pe Antihrist să își facă apariția în lume, dar Arhanghelul Mihail nu va fi niciodată îndepărtat din starea de ocrotitor al lumii. De aceea să ne rugăm Arhanghelului Mihail și să îl cinstim cum se cuvine.

Așadar împlinirea misiunii creștine de a propovădui Evanghelia la toate popoarele este cea care împiedică Anticristul, în special, să vină, ea nu o va putea face decât atunci când această misiune va fi încheiată. Dacă nu ar fi oprit, Antihristul ar veni și acum, dar el este ținut. Dar răutatea fărădelegii deja se lucrează, din umbră și noi simțim acțiunea sa, voalată de ochii celor care nu au privirea pătrunzătoare.

Din fericire, harul lui Hristos lucrează în chip tainic, pentru a-i salva pe credincioși: „Numai că este unul care ține pe loc, până ce va fi dată la o parte.” Antihrist nu va avea decât un triumf efemer, iar Domnul Iisus Hristos îl va ucide cu suflarea buzelor Sale (comp. și Daniel 8, 25). Ca Dumnezeu Iisus are o putere neîmămurită, nu Îi va trebui niciun efort pentru a face să dispară monstrul satanei, care este de fapt un om cu puterea diavolului.

Sfântul Apostol Pavel îi îndeamnă pe tesaloniceni și prin ei pe toți creștinii să mulțumească lui Dumnezeu, căci ei sunt aleșii lui Dumnezeu pentru Împărăția Cerurilor, de aceea ei trebuie să țină cu putere învățăturile creștine. Încă din cele mai vechi timpuri oamenii s-au ajutat între ei și au adunat ajutoare umane pentru cei lipsiți. Creștinii trebuie să se roage pentru toți oamenii din lume, pentru binele lor, pentru sănătatea lor, pentru întoarcerea lor la Dumnezeu, pentru Biserica lui Dumnezeu și pentru răspândirea Evangheliei la toți oamenii, pentru mântuirea tuturor, să caute să împlinescă tot timpul poruncile lui Dumnezeu, căci numai așa vor dovedi că sunt buni creștini și că se merită ca această planetă să nu ajungă la finalul ei, la sfârșitul lumii. Roadele lor se vor vedea, dacă vor avea dragoste unii față de alții, răbdare în toate și perseverență în muncă după cuvintele Mântuitorului „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, așa încât să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri.” (Matei 5, 16).

Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu noi cu toți.
Amin!

Prof. Amalia STANA

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: **ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului**

Redactori coordonatori: **Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA**

Secretari de redacție: **Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,**

SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN

Administrație: **Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU**

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad

Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com

Tipărit la Poudique srl Arad.

ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu

Costul unui abonament este de 50 lei anual.